

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULUL I.

„Gazeta” ieșe în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se prenumerează la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiunea piațamare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un eșemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
mai înainte.

Nr. 82.

Brașov, Mercuri, 13 (25) Aprilie

1888.

Brașov, 12 Aprilie st. v. 1888.

Prietenia dintre cabinetul Taaffe și cabinetul Tisza, ce a durat vre-o nouă ani și mai bine, s'a deochiat.

De un timp încoco organele guvernului unguresc critică foarte aspru politica ministerului Taaffe și stările din Austria — poate mai aspru chiar decât a criticat „Kreuzzeitung” stările din Ungaria — și și-au dat pe față deplina lor nemulțămire cu sistemul domnitor în Austria.

Acésta este cea mai nouă și cea mai interesantă aparițiune în raporturile actuale dintre ambele jumătăți ale monarhiei dualiste, și pentru caracterizarea lor este de ajuns a aminti, că un număr aluziv al ziarului „Neue freie Presse” a fost confiscat în săptămâna trecută de către procurorul din Viena din cauza unei telegrame din Pesta, care conținea un resumat al părerilor foilor guvernamentale unguresci asupra politicii cabinetului Taaffe.

Afacerea confiscării acesteia a fost adusă în discuțiune în ședința de Sâmbătă a camerei deputaților din Viena de către unul din vorbitorii de frunte ai opozițiunii germane, căreia i sunt bine venite atacurile ce se îndreaptă contra sistemului Taaffe din partea foilor unguresci și ale celor din străinătate.

Cu mare satisfacțiune a constatat Dr. Sturm, că „și în țera vecină Ungaria se manifestă o rezistență în contra sistemului austriac”, citându între altele opiniunea guvernamentalului „Pester Lloyd”, care era cuprinsă în telegrama confiscată. După ce foia ungurescă declară regimul Taaffe ca un „regim antigerman”, exclamă: „Ni se pare, că a sosit timpul pentru o întorcere. Organismul, care se numește Austria, nu mai poate suporta nouă esecese naționale.”

Dr. Sturm a mai citat și părerea organului lui Tisza „Nemzet”, care a spus că „programul lui Taaffe nu constă decât din promisiuni de a se pune pe mâne și din concesii storse prin acestea”, spre a ajunge la concludsiunea, că acum și în cercurile guvernului unguresc se recunoște, că sguđuirea unității de stat în Austria, ce-o produc și o vor produce experimentele federalistice ale contelui Taaffe, nu se unesc cu unitatea statului ungar și cu natura dualismului.

Contele Taaffe a răspuns deputatului opozițional german cam iritat, că Austria este un stat de sine stătător și că „în afacerile lui n'are să se amestece străinătatea, fiă ea dincolo de Laita ori și mai departe.”

Față cu imputarea, că regimul actual austriac nu respectă unitatea statului și federalizează și divizează Austria, răspuns Taaffe, că atât guvernul cât și majoritatea au în vedere unitatea Austriei și voiesc să o întărească. „Dér”, dișe el, „nu o

putem întări decât vom voi să încuiăm țările deosebite într'o colivă și să dișem, asta e Austria, ci trebuie să fim cu considerare la istoria și la cultura singuraticelor lor regate și țări, cari sunt mândre de a face parte dintr'o mare Austriă.”

A mai dișu apoi contele Taaffe, că guvernul stă peste partide și că densusul are bunăvoința deși poate n'o nimeresce întotdeauna, der încercă și crede că-i va succede ca sprijinit de majoritate să susțină și de aici încolo o puternică și unită Austriă, ér nu se-o creeze.

Din cauza expresiunii sale de sus: „străinătatea fiă ea dincolo de Laita etc.”, contele Taaffe a fost atacat de câți-va deputați din opozițiune imputându-i-se, că declară Ungaria ca stat extern. O discuțiune infocată s'a încins din cauza acésta. Taaffe s'a cores că a voit să dișă numai „Ungaria și străinătatea”, ér deputatul Dr. Sturm a susținut în ton de protestare, că în privința politică nu se poate numi Ungaria „străinătate”, căci „ea formeză o jumătate a acestei monarhii indivisibile, care încă și ađi posedă un ministeriu comun, o reprezentanță comună și o armată comună.”

Cercurile guvernamentale din Pesta snt în două privințe nemulțămite cu discuțiunea acésta din parlamentul austriac, întâiu pentru că Taaffe consideră critica foilor unguresci ca un amestec în afacerile Austriei, pe care-l respinge; alu doilea pentru că Germanii din stanga au protestat cu atata foc în contra clării Ungariei între statele străine.

Cu toate aceste, foile d-lui Tisza atacă din nou pozițiunea cabinetului Taaffe, sfătuindu-l să se împace cu Germanii și să se lăpede de majoritatea slavă.

Vom vedé care va eși victorios din acésta luptă, Tisza ori Taaffe.

Decisiunea curiei reg. unguresci în procesul de presă al „Gaz. Trans.”
Nr. 2649/1888 crim.

In numele Majestății Sale Regelui!

Curia regescă ungurescă a adus în afacerea procesului de presă a lui Dr. Aurel Mureșianu și Stefan Bobancu pentru delictul de așitare, pertractat înaintea tribunalului reg. ca curte cu jurați și judecat totu acolo prin sentința dela 21 Martie 1888 nr. 1490, în urma cererilor de nulitate făcute din partea procurorului reg. la 22 Martie 1888 sub Nr. 1708, ér din partea lui Stefan Bobancu la 24 Martie 1888 nr. 1768, în ședința sa publică ținută la 12 Aprilie 1888 următoarea:

decisiune:

Ambele cereri de nulitate se resping, deoarece împrejurarea, că președintele tribunalului de presă a tălmăcit în limba maghiară una din declarațiunile și cererile acusatului Dr. Aurel Mureșianu făcută în limba română; apoi împrejurarea, că fără a asculta pe procurorul reg. președintele a implinit ce-

*) In traducere românescă.

reera aceluiași acusat ca să provoce pe jurați a se declara decât sciu românesc; în fine împrejurarea, că numitul președinte a enunțat prealabil partea achitătoare a sentinței, nu constituie o vătămare principală a formelor;

considerându în deosebi, că traducerea făcută de președintele, care cunoște limba română, a fost declarată de către tălmăciul, ce era de față, ca corectă și că președintele a fost obligat a se convinge decât jurații chiamați pentru a judeca pricep pertractarea în toate părțile ei;

considerându, că dispozițiunea §-lui 48 a sus memoratei ordinațiuni, după care persoane care funcționează ca tălmăciu trebuie să i-se ia jurământul, chiar în sensul acestui §-u numai în acelu casu este a se îndeplini, decât nu funcționează tălmăciul stabil și deja jurat, ci se întrebunțeză ca tălmăciu altă persoană capabilă;

considerându, că după protocolul de pertractare ambii acusați au fost provocați să se declare cu privire la apărarea lor și în urma acésta acusatul Stefan Bobancu s'a învoit cu declarațiunea comună făcută de acusatul Dr. Aurel Mureșianu, că prin urmare afirmarea procurorului reg., ca și când acusatul Stefan Bobancu ar fi fost împedat în folosirea dreptului său de apărare, nu se poate privi ca dovedită;

considerându că după raportul tribunalului de presă jurații suplenți au ocupat locul lor în fața acusaților fiindu separați de către membrii tribunalului, de către advocați, de către părți, de către martori (? R. G.) și de către auzitori numai prin aceea că scaunele unde ședeau jurații suplenți n'au fost vecine cu scaunele celorlalți jurați și că prin urmare acésta nu se poate privi ca o vătămare a dispozițiunilor § 49 ale memoratei ordinațiuni;

considerându, că conform punctului b, § 34 alu procedurii de presă din 27 Maiu 1852 pentru articolul scris de acusatul Stefan Bobancu și redactorul ziarului Dr. Aurel Mureșianu este responsabil, căci densusul a recunoscut, că pomenitul articol s'a scris și publicat cu scirea și la ordinul său, este corectă procederea, după care în contra amânduror acusați s'a intentat și pertractat deodată procesul;

considerându, că Nr. foiei „Nemzet”, din care a început a ceti apărătorul acusaților, nu a format un act alu cercetării penale, președintele tribunalului a procedat corect după §-ul 65 alu pomenitei ordinațiuni când a interdiș acésta cetire.

considerându în fine că după §-ul 7 a desu pomenitei ordinațiuni, necerându-se pentru cualificarea de jurat cunoștința limbei române ci avându loc în astfel de casuri tălmăcirea translatorului, acelu gravamen alu acusatului Stefan Bobancu, că între jurați s'au aflat și de aceia, cari nu sciu românesc, este lipsit de ori-ce basă.

Budapesta 12 Aprilie 1888.

Szabo Miklos m. p. Tomesanyi Mor m. p.
Nr. 2311/1888
Tribunalul regesc comunică acésta decisiune a inaltei Curie reg. unguresci procurorului reg., acusaților și apărătorului spre sciință, cu acelu adus, că în urma acestei decisiuni sentința primei instanțe de sub Nr. 1490/1888 a ajuns la valoare de drept și că timpul î-

deplinirei obligămintelor espuse în acea sentință a sosit.

Clușiu la 20 Aprilie 1888.

Dela tribunalul reg. ca judecătoria de presă cu jurați.

Peterffy Domokos m. p.
președinte.

Kocsi Andor m. p.
notar.

Austro-Ungaria și concentrările rusesci.

O corespondență din Pesta adresată către „Pol. Korr.” accentuează, că scirile despre înaintările mai nou de trupe către granița austriacă, care în presa ungurescă și mai mult în presa streină au provocat o impresiune cam neliniștită, în cercurile dătătoare de ton din Viena și Pesta n'au venită nicidecum neașteptate, deoarece aceste locuri sunt informate deja din toamna anului trecut despre firma intențiune ce o are Rusia d'a întreține în permanență în districtele dela granița dinspre Austro-Ungaria și Germania un efectiv de 300,000 ostași așa că înaintările de trupe rusesci în direcțiunea arătată continuă până ce se va ajunge cifra numită. Naturalu că, deși aceste concentrări de trupe din punctul de vedere arătat nu poate însemna o imediată amenințare. totuși sunt regretabile sub toate împrejurările, fiindcă Austro-Ungaria e nevoită să se familiarizeze cu ele și să pregătescă contra-măsuri correspunzătoare.

Școla poporală — școla de educațiune.

(Urmare.)

Pentru instrucțiunea în școlă de educațiune pedagogii cei mai celebri propun următorul plan:

1. Instrucțiunea se facă cu fundamentu, să se mărginescă numai asupra celor mai importante lucruri, să deștepte automatia și rêvna după învățatură și cugetarea proprie a școlarului, și materia instrucțiunii să se concentreze cu exercitarea limbistică.

2. Mai ales să se cultiveze simțmintele și voința.

3. Să se cultive cu fundamentu limba maternă în spiritu idealu-eticu.

4. Direcțiunea în matematică și istoria naturală să nu domineze.

5. Istoria să se propună așa, ca să formeze judecata etică și caracterul.

6. Cantul și desennul au să cultive simțmântul esteticu.

7. Pe instrucțiunea religiôsă-morală, care transpune toate lucrurile în lumină etică, este a se pune cea mai mare diligență.

8. Caracterul eticu alu învățatorului să pëtrundă și să încăldească fiacă specie de instrucțiune.

b) Disciplina școlară. Educațiunea are lipsă necondiționată de disciplina școlară folosindu-se spre acésta de deosebite mijloce, precum: îndatinarea, lauda și pedepsa. Prin ce trebuie și ai să faci, ca școlariul să fiă adus într'acolo, ca să se supună de bună voință sub legile ordinei și ale bunelor moravuri?

Disciplina școlară asigură ajungerea scopului de educațiune și scutesce și promovează sănătatea și moralitatea copiilor. Ea este așadere foarte importantă, și unde ea lipsesce, nu se ajunge scopul școlii. Un mijloc important alu disciplinei este instrucțiunea cea bună; căci acésta

înălțuiesc spiriturile tinerele în așa măsură, încât prin această rămân scutite mai înainte de toate de o purtare rea și necuviincioasă. Cu deosebire Comeniu și Diesterweg sunt aceia, cari au avisat cu totdeainsul la acest mijloc disciplinar. Cel dintâiu dice că: „Dacă studiile sunt bine întocmite, atunci ele însuși prin dulcea lor atrag la sine spiriturile. În castu contrar, nu școlarii sunt de vină, ci învățătorii.“

„Adevăratul didactic“, dice Diesterweg, „este totu-odată și unu disciplinar; cine se pricepe bine la instrucțiune, se pricepe și la disciplină, cine instruează bine, acela și disciplinează bine.“ Obiectele de instrucțiune, după părerea cea veche, der adeseori uitată, sunt nesce discipline. Acestea teoreme au fost necunoscute, cât timp dictarea înainte se considera de chiamarea învățătorului. De când însu sub „a învăța pe alții“ se înțelege mai mult, ba cu totul altceva, decât a împărtăși cunoștințe, adevă cu unu cuvântu a educa, de atunci nu se mai află nici unu învățătoru bun, carele se nu pricepe totodată a disciplina școlă. Ca învățătoru elu face pretensiune la atențiunea, diligența, voia de învățare, capacitatea de a învăța, capacitatea de vorbire, automaticia, la înfrânarea de sine a școlarului, la toate puterile lui, chiar și la inima și la caracterul școlarului; adevă elu regulează, dă direcțiunea și-lu disciplinează pe școlari, atâtu înăuntru câtu și în afară. Ordine esternă, bunăcuviniță, moravuri, spiritul de asociare și ascultare, regularitate în venire, în mergere, când stă, când se de, precum și în pregătirea și acurățea lucrurilor, iubirea cătră obiectu, cătră învățătoru și cătră școlă, așadere și veritate și încredere — sunt urmările influinței principiului viu și educătoru alu școlă, adevă alu învățătorului vioiu, capace de a cugeți și a voi. Chiar și pedepsele trebuie uitate prin stărnirea iuhirei spre lucru. Și această iubire spre lucru trebuie produsă prin lucrarea însuși. Simțământul puterii încontinuu desvoltătoare deșteptă din nou boldul spre desvoltare. Dacă nu se întemplă acesta, adevă când instrucțiunea ea însuși nu este educătoare, ci numai învățătoare, adevă împărtășește sciință, aci nu pôte fi vorbă de o instrucțiune cultivătoare.

Alte mijloce ale disciplinei mai sunt premiarea și pedepsa, mandatul, supraveghierea, esemplul. Premiarea se apară ca laudă, ca o încurajera, séu ca unu semn de onore. Învățătorul se nu nisuescă a ține măsură. Pedepsele sunt séu pedepse onorifice, séu liberali, séu corporali. Pentru aceea se amâne învățătorul execuțiunea unei pedepse corporali până la finea instrucțiunei. În con-

tra erorilor rele morali ale școlarilor, precum este cerbicia, nerușinarea, minciuna și hoștiile, singurul mijlocu ajutoru este pedepsa corporali și în atari casuri educătorul se nu se lase a fi condus de o umanitate și sentimentalitate falsă, căci atunci elu nu merită numele de educător.“ Asupra pedepsei corporali dice Pestalozzi în foia sa săptămânală pentru cultivarea omenilor: „Noi de siguru n'avem dreptate când așteptăm dela puterea cuvinteloru gole ca ea se influințeze asupra boldului pofțelor sensitive și a crede că putem îndrepta după voia noastră voia copilului fără pedepși și numai prin o singură imagine a pedepsei.“ E însu părere de mulți aprețiată, că umanitatea noastră înălțându-se la o delicatete, așa dîcându, în nici unu casu nu mai concede, chiar și a cugeți la mijlocu acela greșos și duru, adevă alu bătaiei. Însu nu este delicatetea umanității noastre, carea ne conduce astfel, ci slăbiciunea ei. Pentru că tu poți vedé în aresturi și în casele nebunilor urmările acestor slăbiciuni, și poți auđi printre lacrimi vocea plângătoare exprimându-se: „Dăcú tatăl meu și muma mea m'ar fi pedepsit la prima înderătnică, atunci acum n'ășu fi monstru înaintea lui Dumnezeu și înaintea omenilor.“

Esperiența mai învăță, că pedepsele corporali aplicate în școlă și în cercurile înalte familiare ale Angliei n'au restrins formarea caracterului. Însu pedepsa corporali este de a se aplica numai pentru erori și transgresiuni de o natură mai serioasă și nici odată în contra slăbiciunilor intelectuali. Învățătorul celu bun se se nisuescă în continuu într'acolo, ca câtu se pôte se nu aplice niciodată această pedepși. Cea mai bună școlă este aceea, unde nu este de lipsă pedepsa corporali. În aplicarea pedepselor se observe învățătorul o ordine treptată cam în ordinea următoare: așintirea privirei, semnă cu mâna, admoniere, mustrare, infruntare, eșire din bancă, arestă.

Celu mai importantu și mai decizătoru lucru pentru disciplina școlară este personalitatea învățătorului. Esemplul învățătorului esercită o putere admirabilă. Dacă învățătorul este iubitoru de ordine, punctuosu, blându, binevoitoru, dreptu, voiosu, atunci așa voru fi și școlarii. Unu învățătoru, care are autoritatea de lipsă, atrage pe școlarii séi la sine prin o putere miraculoasă și îi educă fără multă predicare, îndemnându-i spre iubirea de dreptate și spre virtute. La această autoritate ajunge învățătorul mai alesu prin iubire, dreptate și consecință. În aceste trei calități ale învățătorului bunu zace secretul educațiunei, ele sunt cari mai înainte de toate conduc la o

disciplină bună școlară. Semnele prin cari se pôte cunoște buna disciplină școlară sunt următoarele:

a) o pozițiune cuvințiosă a corpului copiilor, b) atențiunea încordată a copiilor, c) răspunsurile cele tari și complinite ale copiilor, d) scrisoarea frumoasă și curățenia în libelele de scris, e) bucuria de învățare a copiilor.

Pe acestea cinc lucruri are sé pună inspectorul școlăi chiaru atăta pondu ca și pe a sci și a puté. Pentru aceea inspectorul școlari se nu esamineze totdeuna elu însuși pe copii, ci icu-colea se se mai uite și se asculte.

(Va urma.)

SCRILE PILEI.

Ilustritatea Sa d-lu Archimandritu Dr. Ilarionu Pușcariu a visitat în decursu de aproape două săptămâni liceul, școlăle comerciale și reale rom. (de aci, asistându des la prelegeri. În două conferințe ale corpului profesoralu și-a espus observările și propunerile sale. Aséră a fost o cină comună în onorea densusu la „Pomu verde.“

D-nii profesori Ioanu Popea și Andreiu Bârseanu facu cunoscut în „Școlă și Familia“ cetitorilor ei, că s'au retrasu dela redacțiunea foii.

Regretăm această retragere, ce nu ni-o putem explica, căci sub redacțiunea d-lor „Școlă și Familia“ ajunsese a fi o foia pedagogică de netăgăduită valoare.

Sunt transferat căpitanul de cl. I Ionu Humița dela regim. 51 la altu 31 regim. de inf., locotenentul George Petrovanu dela regim. 2 la regim. 52 de inf.

Efectivul de pace alu trupelor de tren se sporesce dela 1 Maiu cu 4 căpitan cl. I, 4 căpitan cl. II, 13 locotenanți și 12 sublocotenanți.

Organizarea Lugoșului în orașu cu magistratu regulat, concésă de ministerul unguresc de interne, în urma unui conclusu luat cu majoritate de voturi de reprezentanții orașului, s'a amănatu pe timpu nedeterminat.

Unu Țiganu, Jidovu ori Armeanu, cu nume românesc, anume Vasile Popu din Oraștia, locuitoru în Szekelyhid (?) comit. Bihorului, și-a maghiarisat numele în „Pap“.

Bine că mai scăparăm de un strein în cine scie ce slujbă ungurescă. N'ar strica sé scăpăm câtu mai curând de toate uscăturile.

**

Reuniunea museului ardeleanu a preliminatu veniturile pe anul 1888 cu 23,351 fl. 60 cr., cheltuelile cu 23,160 fl.

Maiestatea Sa a concessu, ca Episcopulu săsescu din Ardealu Dr. Teutsch sé primescă și sé porțe „Crucea de cavaleru“ (Comthur) alu ordinulu săsescu ernestin și „Crucea de cavaleru“ (Comthur) șoimulu albu cu stea alu ordinulu săsescu din Weimar.

Cu contractu și cu cautiune de 600 fl. în bani gata e de ocupat postul de magistru postalu pentru oficiu postal și telegraficu din gara Simeria, comit. Hunedorei. Leafa e 1000 fl. pe anu, 140 fl. cheltuel de cancelaria, 54 fl. cheltuel de înmănanare, 300 fl. cheltuel de împachetare și 300 fl. cheltuel de înșofire a trenului, 10% tantiam din venitul brutu alu oficiulu telegraficu, 3 cr. competență pentru fiecare telegramă prezentată din afară de oficiu, în fine cheltuel, ce se voru hotări mai târziu, pentru unu curieru care sé circule între gara Simeriei și Rapoldu în totă ziua odată. Concurenții cu avere se preferu. Petițiile se adresază în timpu de 3 săptămâni la direcțiunea postală și telegrafică din Sibiu.

Convictu (internat) român în Baia-mare.

Multu onorate D-le Redactor!

Românii din comitatele Sătmari, Sălagiu și Solnocu-Dobăca, cari, pentru apropierea, sunt siliți au educa copii în Baia-mare, a făcutu acea tristă experință, că copiii lor, deși îi costă multu, nu capătă acea crescere morali, care sé-i face capabil de a deveni cetățeni adevărați ai patriei și membri folositori ai religiunei și națiunei străbune, și încă din acea cauză, pentru că familiile mai bune în Baia-mare nu sunt dedate a primi spre îngrijire atari copii. Prin urmare părinții, cari își duc copii la gimnasiu de stat din Baia-mare, sunt siliți a-i da în cuartir și vîptu în așa locuri, unde pe crescerea morali a copiilor nu punu mare preț și încă și astfel de locuri sunt forte scumpe din lipsa concurenții.

Din acestea și alte multe motive, cari nu se pot da publicității, și pentru că în aceste părți nu există nici unu institutu românesc, Românii din părțile Băii-mar s'au decis a forma o societate pe acții cu scopu de a înființa în Baia-mare unu convictu gr. cat. român, ca în acelu institutu sé se pôte crește generațiunea tineră cu mai puține spese și în direcțiune religiósă-morali.

Pentru ajungerea acestui scopu am esmisu tuturoru acelor prestimați D-ni, despre cari au socotit că se voru în-

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

(2)

Prislea și Prichindelă.

Poveste.

A doua séră s'a dusu érá cu fluerița, căci dorul fetei ilu muncea prea multu, der acum mama fetii ilu necinsti cu cuvintele cele mai urite.

Prichindelă acum de supérare și de rușine se decide ași perde urma dintre omeni. Cum sosi ziua, își și ia drumulu spre pădure și se totu duce de nu se mai opresce. Așa, rătăcindu elu prin acele păduri încă neumbrate de piciorulu omenesc, aude o larmă mare. Se apropie pe încetulu ca sé vadă ce e acolo. Și ce vede?... Erau trei feciorași de dracu, cari se certau lângă o fântână. Sé mérgă séu sé nu mérgă spre ei — își dicea — der odată își ia inima în dinți și se apropie de ei.

— Ce aveți voi aicea de faceți atăta larmă, le dice, „au nu sciți voi că a eșitu împératulă la vênătore și nu pôte vena nimicu de gura vóstră? Ați tăcut?... căci de nu, nu e bine de voi!“

— „Tăcemă, domnul nostru,“ răspund deodată dracii, „iată noi ne cer-

tăm pentru trei lucruri ce ne-au rămasu de moștenire dela tatăl nostru și nu ne putem împăca.“

— Și cari sunt acele lucruri? le dice éráși Prichindelă.

— E o căciula, o păreche de opincii și unu baston.

— Și ce putere are căciula?

— Căciula are puterea aceea, că avându-o cineva pe capu se pôte străcura ori și unde chiar și în adunări, fără de a fi observat de ochiulu omenesc.

— Ce putere au opincile?

— Opincile au puterea aceea, că încălțându-le și dîcându cuvintele: țup! țup! țup! opincuțele mele unde gândesc acolo sé fiu. acolo și ești.“

— Dér bastonulu ce pusere are?

— Bastonulu are puterea aceea, că de vrei a amenința cu elu spre cineva înderăptu, acela se preface în stană de piatră.

— „Am înțelesu,“ le dice Prichindelă, „și decă vé învoiți, eu facu pace între voi.“

— „Și care este pacea? ilu întrebă dracii.

— „Sé vé duceți fiecare în câte unu vîrfu de munte și anume: tu colu! tu

dincolo! și tu dincolo! și când voiu striga eu: hop! voi toți trei sé fugiți spre mine și acela, care va ajunge mai înainte, sé ia căciula, alu doilea sé ia opincile și alu treilea, bastonulu.“

— „Forte înțelepțese!“ răspund dracii, și sé și duce fiecare spre locul arătat.

Acum Prichindelă își trage căciula pe capu, încălță opincile, își ia bastonulu în mână și când socotesce c'arú fi ajunsu dracii pe vîrfulu munților, le strigă odată: hop! Dracii cum audu gura lui Prichindelă, o și întind spre fugă și veneau nene așa de iute, de credea că sunt trei săgeți, atunci Prichindelă încă nu gerde timpul, amență cu bastonulu spre ei... și dracii tustrei se preface în câte o stană de piatră.

Prichindelă se aședă acum la fântână și bea apă din ea, apoi se spală pe mână și pe față, căci apa aceea, după spusa dracilor, era vindecătoare de toate bólele.

Ce'i vine lui Prichindelă iarși în minte?... Sé se ducă la fata din grădină. Și dîcându: țup! țup! țup! opincuțele mele, unde gândesc acolo sé fiu! se și trezesce deodată în grădină. Fata

din întemplare era aci, se juca iarși cu mărulu de aur. Ea ilu primesce cu bucuria pe Prichindelă, căci scia bine că are sé mai înșele ceva dela densusu așa se preumblă amândoi câte-va ore prin grădină. Prichindelă îi istorisese aventurile lui din pădure, ba îi descrie și fântâna verde cu apa cea gustosă și vindecătoare de bóle și în fine îi face propunerea s'o ducă într'unu minutu până acolo și în altu doilea minutu — după ce voru bea apă — înapoi. Fata se învoesce, se urcă pe spatele lui și Prichindelă o duce. Aci beau apă se spală pe mână și pe față și apoi se pregătescu de plecare. Fata, care audise și veduse secretulu opincilor, ilu rógă pe Prichindelă ca acum la întórcere spre casă sé-i dea ei opincile sé le încălțe. Prichindelă nu-i înfrânge plăcerea și i-le dá. Fata șirétă ce face? După ce încălță opincile, dice încet: țup! țup! țup! opincuțele mele, unde gândesc acolo sé fiu! și Prichindelă rămâne cu buzele umflate lângă fântână.

Prichindelă după ce se vedu de nou înșelatu se necăji focu, der n'avea ce face, căci elu însuși purta vina la acesta. Acum începă a căuta drumulu pe unde venise

ca de cauză, apelul, prospectul și de subscriere aci alăturate, și se și pe calea jurnalistică, ca On. pu-lică română să binevoiască prin sub-scriere de acții a face posibilă ajungerea acestui scop cultural.

In interesul cauzei vă rugăm Multă Onorate Domnule Redactor, ca aceste cereri și acelușe alăturate să binevoiți în cel mai deapropo număr a-le publica în prețuita Domniei Vostre foiă.

Comitetul.

Prospectul.

O parte însemnată a inteligenței române, precum și a poporului din comitatele Sătmăr, Selagiu și Solnoc-Dobăca, întrunindu-se în o conferință la 11 Febr. st. n. în Șiomcuta mare, după o dezbateră serioasă, — constatându-se necesitatea urgentă, — s'a pronunțat pentru formarea unei societăți pe acții cu scopul de a înființa un convicț gr. cat. român în Baia mare.

Pe baza și din încredințarea acestei conferințe, noi subscriții primind sâr-cina și răspunderea circumscrisă în arti-culul XXXVII. din anul 1875, esmitem următorul prospect și cola de subscriere, pe lângă cea umilită rogare, ca Onoratul public român, considerându, nu atât eventualul profit material, ci mai vârtos scopul moral și cultural al institutului, ce se intenționează a se înființa: să binevoiască prin subscriere cât mai numerosă de acții, a face posibilă ajungerea acestui scop.

1. Societatea formândă are de scop a înființa, în cel mai scurt timp posibil, un convicț în Baia mare pentru tinerii gr. cat. români, cari studiază la gimnaziul de stat din acest oraș, și încă așa, ca în acest convicț pe lângă un preț moderat, studenții primit prin organele destinate de statutele societății înființându-se să fie provechi cu cartir, vîpț și cu toate cele de lipsă pentru creșterea trupescă și spirituală în sensul moral, cultural și național, sub inspecțiunea organelor designate spre acest scop în statutele societății. — Se face îngrijire în statutele societății, ca din contribuiri benevole să se formeze un fond separat, pe baza căruia cu timp să se potă primi gratis studenții seraci gr. cat. români cu capacitate aleasă și purtare bună.

2. Capitalul, care se pofese pentru înființarea și ajustarea amintitului institut se prelininează în suma de 25 mii florini v. a. Acest capital în adunarea constituantă se potă ridica seu micșora.

3. Acest capital se va acoperi prin subscrierea alor 500 acții de câte 50 fl. v. a. din care sumă 10% și de fiescare acție 1 fl. v. a. spese, sunt a se solvi în bani gata de-odată cu subscrierea, era restul în rate lunare de 10%, și în casu de întârziare 6% interesuri.

4. Terminul pentru subscrierea acțiilor se defige pe 15 Maiu st. n. 1888, pe care terminu, toți acei prea stimați

domni, cari au primit acest prospect și cola de subscriere, sunt rugați a-le re-trimite împreună cu 10% ale sumei sub-scrise domnului Nicolau Nilvanu advocat în Șiomcuta mare, aleși cassariu interinalu.

5. Pe baza articolului XXXVII §. 150 punctul 6 din anul 1875 ne rezervăm dreptul de a pute pune institutul înființându sub scutul moral al guvernului diecesan gr. cat. din Gherla.

Prospectul acesta espedându-se numerisat, sunt rugați acei preestimați domni, cari l'au primit, ca și în acelu casu neașteptat, când nici o acție nu s'ar subscrie, să se retrimită numitului domn cassariu interinalu, pentru-că avem lipsă de acela pentru efectuarea controlării.

Dat în Șiomcuta mare, la 10 Febr. 1888.

Iosif Pop archid. și prop., George Pop propr. în Basesc, Vasile Buragiu advocat. Nicolae Nilvan, adv., Ludovic Manu, farmacist. (Nedescifrabilu) adv. Vasiliu Imbre, adv. și proprietaru. Ștefan Bilțiu, protop. Dr. Vasiliu Luaciu parochulu Sisieșilor. Ioan Popp adv., Gabriel Szabó profesoru. Ioan Drumar, advocatu. Eli Pop, invet. conf. Teodor Blaga, invet. Ioan Cocianu, adv. Demetriu Suciadv.

Multă stimat Domnule!

Conferința conchemată pe 11 Febr. a. c. în cauza înființării unui convicț în Baia-mare, și ținută în Șomcuta-mare în presința și cu participarea unui număr forte frumos de inteligență română de prin toate părțile, — cu cea mai profundă căldură și cu cel mai surprindător entuziasm plăcut al inimii, toți cu un cuget și un primitu idea, pe cât de sublimă pe atât de salutară, edicându lipsa neamănaveră a înființării unui convicț român gr. cat. în Baia-mare.

Deși suntem, și a fost și conferința, la cunoscința obstaculelor grele materiale ce ne stau în cale întru realizarea ideii atât de măreț, practică și salutară, — și deși împrejurările financiale de presinte pentru noi sunt de totu nefavoritate, totuși în butul tuturor impedeamentelor, ne-am resolut și decis ca pe acții câte de 50 fl. v. a., la număr 500 acții — a intenta glori-ficarea scopului atât de săntu, căci, precum de mar ne sunt lipsele materiale, pe de de ce or atât de mar și ireparabile ne sunt daunele spiritual și religione ce în epoca acesta aplicaveră spre cosmopolitism amenință cu amalgamare generațiunea nouă, speranța națiunii noastre.

Legile din vigore ale patriei — și anume legea de naționalitate — permite și garantază fiă-cărei naționalități din patriă dezvoltarea și cultivarea liberă a limbei și literaturii naționale, și profesarea religiunii sale.

Apoi la noi Români, limba și religiunea, acestea tesauere scumpe și prețioase ce din veacurile cele mai tempetose, ce din timpurile cele mai grele, ne-au mântuit individualitatea națională, atât sunt de strins concreșcute la o-laltă, încât perdându-ne limba, perdem și religiunea și viceversa.

Unu popor, o naționalitate astăzi în evul civilizațiunii moderne, în acelu grad numără, în aceea măsură ponderă și se validată în concertul popoarelor și a naționalităților, la care grad și ponderositate lu cualifică cultura s'a spirituală și morală.

Și ore ați, în epoca luminării, în timpul dezvoltării, când toate poporele menite spre viață se mișcă ca albinele întru strîngerea, întru coadunarea alimentelor spiritual, — ore numai noi Români să mai dormităm în letargiile indolenței, — ore față de tesauerele cele mai scumpe, pe cari străbunii noștri cu limbă de mörte ni le-au lăsat întru conservarea naționalității și religiunii noastre e destul și consciințosă scusă „sărăcia“, — ore împrejurările nefavorabile financiare sunt destul de acceptabile argumente pentru ca față cu cultivarea limbei și păstrarea religiunii noastre, și mai ales față cu creșterea tinerimei noastre — și mai încolo să fim nepăsători și absolut pasivi? Unu om singuratic, unu individ potă succumba sub greutatea sărăciei, der unu popor viguros, cu o inteligență menită spre o soarte mai fericită, unu popor care în decursul secolelor vitrege a dat atât de eclatante doveși despre vivacitatea energia și taria sufletului seu — ați prin sărăcia să fiă datu prădiu temporal, prin sărăcia să se lase în stagnare cele mai scumpe tesauere cari lu cualifică individualitatea națională? Oh! nu se poate! E unu păcatu greu aș presupune una ca acesta.

In acestă convingere sacră și pre lângă aceste presupuneri, subscriții — ca autorisării conferinței — avem onore aci sub / a vă accluda o coală pentru subscrierea acțiunilor, rugându-ne ca să binevoiți cu cel mai ardinte zel a imbrăcioși cauza acestă sfântă, și în cercul de cunoscință și activitate a d-vostă a mijloci subscriere și asigurarea alor cât mai multe acțiuni, — er coala de subscriere cu rezultatul obținut până la 15 Maiu a. c. a le trimite sub adresa D-lui Nicolau Nilvanu, advocat în Șomcuta Mare [Nagy-Somkut, Szatmár megye].

Cauza e sfântă — și decă mai există în pepturile noastre adhesionă cătră limba și religiunea noastră națională — vomu isbuti căci D-șeu e cu noi!

Dat în Șiomcuta-Mare, 19 Febr. 1888.

Membrii comitetului esecutiv, subscriși în Prospectul alăturat.

Intemplieri diferite.

Sinucideri. O artistă de frunte din Pesta s'a sinucis. E tragedia Pulzsky. Acum câțiva ani s'a căsătorit din iubire, bu deputatul Carol Pulzsky, fiul scriitorului Francisc Pulzsky. Dragostea artistei pentru bărbatu-său nu țin multu, căci ea se înamoră de unu amic al bărbatu-său, totu deputat. Urmarea fi că cei doi amici se duelară, fiindu bărbatul actriței greu rănit. Curându după acesta, ea se aruncă în Dunăre. de unde însă fi scăpată de nisce luntrași și dusă acasă. Der aci se otrăvi. — Totu în Pesta s'au sinucis în săptămăna trecută 4 persoane într'o di: o fată de 16 ani s'a împușcată, o fată de 22 de ani s'a otrăvită, unu libraru s'a împușcat unu profesor s'a aruncat în Dunăre.

Condamnată la mörte. Tribunalul militar din Viena a condamnată la mörte prin împușcare pe soldatul Michail Schmidt, fiindu că a omorit pe camaradul seu Moses Aron când într'o nopte erau amendo de gardă la institutul veterinaru militar.

Sciri polițienesci.

Sămbăta trecută dete comerciantul din Scheib Dumitru Popu dilerului Vasile Bogdanu suma de 6 fl., ca să-i aducă sare pentru acestă sumă din trafica cea mare de sare. Numitul dileru însă n'a mai dus până ați nici sarea și nici banii înderăt. Poliția urmăresce pe acestu individ bine cunoscut poliției și dela alte ocașuni.

Literatură.

„Musa Română“ foiă musicală și literară, proprietaru și redactoru: Iacobu Mureșianu.

Nr. 2 cuprinde Textu: Ceva despre musică [urmare]. Lume, lume. Literatură. Rectificare. Incunoscințare. Bucăți musi-

cale: Dorul țigăncei [din Bănatu], Bătuta, Lume, lume... [cântec popular], Miu puturiu românesc [compus cu ocașunea jubileului „Gazetei“, Dorul [valsu compus de Virgilu Brădușanu], Ober-vicul [partitură pentru cor viril].

Nr. 3 cuprinde: Textu: Ceva despre musică [urmare], Cucuruz cu frunța în sus, Doină, Notă din străinătate, Varietăți, Literatură, Incunoscințare. — Bucăți musicale: Ardelença [improvisatiune], Cucuruz cu frunța n sus, Angerul a strigat, Departe clopotul răsună [poesia de I. Nenițescu].

Nr. 4 cuprinde: Textu: Ciprianu Porumbescu [fotografia și biografia], Ceva despre musică [urmare și fine], Literatură. — Bucăți musicale: Lumea mea [marș], Saltu muntenesc, Hațegana, Măriorica [horă de C. Porumbescu], Cântec de lăgan [berceuse], Ida-Polca [français], Sfântu, Sfântu [cor bărbătescu], De când [poesia de I. Nenițescu].

„Musa Română“, apare în fiecare lună odată, în cartu mare, pe hărtă grosă și frumosă, și conține fiecare broșură două cole tipar de note imprimate la Imprimăria lui C. G. Röder în Lipsca. Foiă cuprinde următoarele: a) Căntece, hori și doine populare, arangiate pentru pian. b) Piese de salon, din căntece populare, arangiate pentru pian, în formă de: Fantasi, Capriciu, Rapsodii, Concerte etc. c) Căntece populare și originale pentru voce cu acompaniamentu de pian. d) Piese de danț. e) Căntece bisericescu arangiate pentru cor bărbătescu (partitură). f) Piese românescu pentru Violin și Flaută, cu acompaniamentu de pian.

Partea literară de pe față primă și ultimă a foi cu următorul conținut: biografii ale musicilor străini și români, articoli, notițe, cronice, poesii populare etc.

Prețul abonamentului: pe unu anu 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 florini.

România și străinătate: pe unu anu 30 franci (22 mărci), pe șese luni 15 franci [11 mărci], pe 3 luni 7 franci 50 bani (5 mărci 50 fenici).

Abonamentele se potă face mai ușor prin asigăniune postală la adresa: Administrațiunea foi musicale „Musa Română“, Blaș [Balázsfalva].

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. alu „Gaz. Trans.“)

Berlinu, 24 Aprilie. Impăratul a petrecut la amăi scurtu timp mafară de pat. Starea forțelor creșce, apetitul e viu, la 4 ore după amăi a primit pe cancelarul imperiului. După cum se vorbesce Herbert Bismarck va fi în curându numit ministru de stat.

Parisu, 24 Aprilie. Consiliul comunalu a ținut o sedință turburată din cauza afacerii Boulanger. Consiliul comunalu a votat ordinea zilei în care desaproba campania plebiscitară boulangistă, cu adausul că consiliul comunalu e gata a se pune în fruntea poporului, pentru ca să mântuiescă libertatea republicei. În fine votă încredere cabinetului Floquet.

Cursul peței Brașov

din 8 Aprilie st. v. 1888

Bancnote românescu	Cump.	8.58	Vend.	8.60
Argintu românesc	..	8.52	..	8.54
Napoleon-d'or	..	10.03	..	10.06
Lire turcescu	..	11.82	..	11.87
Imperial	..	10.32	..	10.37
Galbin	..	5.90	..	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	..	101.—	..	—
5%	..	98.—	..	98.50
Ruble rusescu	..	103.50	..	104.50
Discontu	..	6 1/2—8%	..	pe anu.

Cursul la bursa de Viena

din 23 Aprilie st. n. 1888.

Renta de aur 4%	..	97.20
Renta de hărtă 5%	..	86.—
Imprumutul căilor ferate ungare	..	150.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	..	95.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	..	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	..	110.85
Bonuri rurale ungare	..	104.50
Bonuri cu clasa de sortare	..	104.20
Bonuri rurale Banat-Timiș	..	104.20
Bonuri cu cl. de sortare	..	104.—
Bonuri rurale Transilvane	..	108.60
Bonuri croato-slavone	..	108.25
Acțiunile băncei de credit ungar.	..	278.25
Acțiunile băncei de credit austr.	..	271.90
Galbin imprătescu	..	5.97
Napoleon-d'or	..	10.05
Mărci 100 imp. germane	..	62.35 1/2
Londra 10 Livres sterlinge	..	126.95

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

intăia oră p'aci, der unde era s'lu mai afle prin pădurea acestă neumblată...! Deci își ia o direcțiune și pornesce spre acesta și se totu duce, der aude deodată călu strigă cineva.

— Mei Prichindel! mei Prichindel vino încoco!

— Și cine mă strigă? — răspunde Prichindel, — că nu vedu pe niminea

— Mă vei vedé îndată, — adause vocea — apropiă-te numai de ștejarul cel mare, ce stă înaintea ta, cercetăză mai deapropo la cōja lui și vedēndu unu șirof (șurup) sucesce-lu în afară să est și eu de aci.

Prichindel nu zăbovesce, cercetăză copaciul și aflăndu șiroful, lu totu în-vărtesce până lu scoate afară. Acum ce'i mai vedură ochii... ese prin găuricea făcută în urma șirofulu unu fum negru, care se întinde în sus. Din acelu fum rămăne unu dracu mare și încornurat care se adresăză cătră Prichindel restit:

— Alegeți iute mörtea cu care voiesc să te omor, căci eu n'am timp mult de perdută cu tine aci!

— Da bine, asta e rēsplata, fiindcă

te-am scos din acestu loc? Iți intră Prichindel.

— Asta! — adauge diavolul — și iată pentru ce! Pe mine, pedepsindu-mă tatăl meu, m'a pus în acestu loc de mai mult ani. Am totu așteptat ca să vină cineva să mă scape, der n'a venit. Atunci am dīșu, că mai aștept încă o sută de ani și pe acela, care mă va scoate iți voi noroci. Am așteptat o sută, am așteptat două sute de ani și totu înzadar. Atunci am dīșu iarăși cu jurământu, că pe acela, care va veni mai târziu, iți voi omori, lăsându-i dreptul să se alégă elu felul mōrții. Au trecut d'atunci trei sute de ani, prin urmare tu ai venit pré târziu, deci gătesce-te, căci cum iți spun, nu pré am timp de perdut.

— Sunt gata, păcatele mele — răspunde Prichindel, — și decă m'a fostu sōrtea așa, n'am ce face decăt să mă supun ei. Der înainte de mörte te rog a 'mi face și mie o plăcere: mie totu nu-m vine a crede ca tu, o tereteniă de diavol, să fi eșit din copacu prin acestă găurice. Mai probăză-mi acestă încă odată și apoi fă cu mine ce-ți place!

[Va urma.]

150—200 fl.

lunară de câștigat în mod
ușor fără de capital, séu risc.
Agonizare forțe cum se cade.
Cu deosebire potrivită pentru
slujbași, reprezentanți de asigurări,
agenți, comercianți și pentru oric
care persoană, care vine în con-
tact cu publicu. Oferte a se
adresa: Kaufm. Kanzlei „La Con-
fidentia“ în Budapest.
40,3—2

Bursa de București.

Cotă oficială dela 8 Aprile st. v. 1888.

	Cump.	vënd.
Renta română 5%	98.1/2	90.1/4
Renta rom. amort. 5%	91.1/4	91.3/4
Renta convert. 6%	89.1/4	89.3/4
Impr. oraș. Buc. 20 fr.	36.—	38.—
Credit fonc. rural 7%	105.—	104.—
„ „ „ 5%	89.3/4	70.1/4
„ „ urban 7%	103.—	103.1/2
„ „ „ 6%	96.—	97.—
„ „ „ 5%	85.1/2	86.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei.	—	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	—	—
Ac. de asig. Națională.	—	—
Aurü contra bilete de bancă	15.—3/4	16.—
Bancnote austr. contra aurü.	2.—	2.2—

Localü pentru vëndarea

PRODUCTE ALE INDUSTRIEI DE CASÄ

din

Tara-Bârsei

Stofe pentru rochi, (haine) șorturi, fețe de masă,
ștergare, cärpe pentru ștersü prafu,
BUMBACURI PENTRU IMPLETITÜ CIORAPI, ATÄ
și alte diferite mărunțișuri de lucru pentru dame,
Cioröpäriä de calitate escelentä în töte colorile.

CORSETE DE VIENA

in töte mărimile, fabricatü renumitü,
cel mai bun säpunü indigenü pentru spälätü rufe recomandä
Sofie Obert.

46,3—2

Localü pentru vëndarea

Tergulü callorü 88.

Tergulü callorü 88.

Ügyszám 173 ex 1888.

44,2—2

Arverési hirdetmény.

A felek felkérésü folytán ezennel közhirrététetik, hogy a brassoi
509 számü telekjegyzö könyvben A+ 5598 helyrajzi szám alatt Böm-
ches Károly és néhai Bömches Friedrike született Steege neveikre
béjegyzett Brasso belvárosában a buzaszeren 550 ház szám alatt
fekvö két emeletes ház nyilvános árverésen

1888 évi Majus hó 5-dik napján

délelött 9 orakor alolirt kir. közjegyzönek a belvárosi Klastrom
utczában a legtöbbit igerönek 30,000, (harmincz ezer forint) ki kiál-
tási árban vagy azon felül eladatni fog.

Miröl venni szándékozok azon megjegyzéssel értesitetnek,
hogy venni kívánok a kikiáltási ár 5%-át készpénzben vagy ova-
dék képes érték papirokban az árverési biztos kezéhez letenni kö-
telesek, és hogy a részletes árverési feltételek Schnell Károly bras-
sói ügyvéd ur és alolirt kir. közjegyzö irodájában a hivatalos orák-
ban mindenkor betekintheök.

Kelt Brassoban 1888 Aprilis hó 18-dik napján.

Nemes Péter,
kir. közjegyzö.

No. 61 ex 1888.

3—2

PUBLICAȚIUNE.

Podulü fabriciei de uleiu din Blumena ca Maga-
zinü de bucate este de închiriatü dela 29 Septemvre
1888 încolo.

InformaȚiune mai de apröpe se dä în Cancelaria
Eforiei scölelorü centrale române ort. res. Edificiulü
gimnasialü din Gröveri, suburbiulü Scheiu, Brașovü.

Avisü d-lorü a bonaȚi!

Rugäm pe d-nii abonaȚi ca la reînöirea prenumeraȚiunei së
binevoiască a serie pe cuponulü mandatului postalü și numerii de
pe fășia sub care au primitü diarulü nostru până acuma.

Domnii, ce se abonézä din nou, së binevoiască a scrie adresa
lämuritü și së arate și posta ultimä.

AdministraȚiunea „Gaz. Trans.“

Móra cu vaporü de vältuitü (becheluitü) a lui Martin Fromm în Brașovü.

Acéstä mörä e înzestratä cu cele mai nouë mașini auxiliare tehnice.

Sunt în plăcuta poziȚiune d'a fabrica unü productü alesü (vältuitü) și recomandü onor. publicü
productele mele alese (vältuite).

Afarä de aceea Ținü unü depositü continuu de fructe păstäioșe.

Rugându-më de o numerösä clientelä, îmi voiu da totdeuna silinȚa a mulȚami pe onor. mei mușterii
atätü în privinȚa calitätii mărfurilorü cât și a preȚului.

Cu distinsä stimä

47,5—1

MARTIN FROMM.

Móra cu vaporü de vältuitü (becheluitü) a lui Martin Fromm în Brașovü.